

verslag

Verslag van implementatieteam Bbk

---

omschrijving	
Datum bespreking	20 juni 2019
Deelnemers	Michiel Gadella (secr), Jeroen Telder (IPO), Otto Feenstra (BOG), Dirk-Jan Simons (Platform bodemkwaliteit), Jaap van der Borm (NVPG), Leonie van der Voort (Cascade), Frans Pliu (vz), Gilbert Boerekamp (RWS B+), Koen van Olst (RWS), Marc Bethlehem (UvW)
Afwezig met afmelding	Bernd v/d Berg (VNG), Jette Bijlholt (ILT), Peter van Mullekom (VKB), Marcel de Lange (VNG)

Datum
21 juni 2019

1. Opening, vaststellen agenda en mededelingen

Frans opent de vergadering. Als aangekondigd op de mail wordt het uitvoeringsvraagstuk over herkeuren van asbest op de agenda gezet als agendapunt 3 met vernummering van de agendapunten 3 t/m 6 naar 4 t/m 7.

Peter van Mullekom is niet aanwezig en heeft een mail gestuurd met betrekking tot de verandering van de naamgeving van het IT. Dit punt wordt bij de rondvraag behandeld.

Manfred Beckman Lapre zal een toelichting verzorgen op het uitvoeringsvraagstuk rond Granuliet.

2. Verslag vorige overleg

Het verslag is akkoord en wordt goedgekeurd.

Naar aanleiding van het verslag wordt door Dirk-Jan gevraagd naar de informatieplicht voor AEC bodemas. Frans geeft aan dat die van toepassing is op AEC granulaat en op immobilisaten en dat er niet voor is gekozen om een informatieplicht op te nemen voor betonwaren waar ook AEC bodemas in is verwerkt. Jeroen geeft aan dat ook daar in de tweede levensfase een risico zit. Frans geeft aan dat er een afweging is gemaakt en dat het instellen van een informatieplicht voor alle betonproducten, ook waar geen AEC bodemas in zit

teveel administratieve lasten oplevert in relatie tot het feit dat in betonwaren minder AEC bodemas wordt toegepast in vergelijking met immobilisaten. Frans geeft voorts aan dat er met de green-deal, het uitfaseren van IBC bouwstoffen en de informatieplicht voor granulaten en immobilisaten flinke stappen worden gezet. Daarnaast wordt door het ministerie in het kader van de circulaire economie onderzoek gedaan naar bevorderen van hoogwaardig hergebruik en ontwerp met het oog op volgende levensfasen. De rol van immobilisatie wordt daarbij betrokken.

Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving

Datum
21 juni 2019

Naar aanleiding van het verslag wordt door Otto gevraagd of er rondom TGG bij het ministerie een heroverweging is over de toepassing van de techniek thermisch reinigen. Frans geeft aan dat er een onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van het ministerie waarin met vele betrokkenen wordt gesproken. Het onderzoek richt zich op twee hoofdvragen: hoe kan in de toekomst een gereinigd product worden geleverd dat voldoet aan alle eisen van het Bbk en de zorgplicht? En welke oplossing is er voor de grote voorraden gereinigd materiaal? Een van de mogelijke richtingen waarnaar wordt gekeken is de optie om grond en TAG niet meer gezamenlijk te reinigen. Het helemaal uitfaseren van de techniek is niet aan de orde. In september wordt de rapportage van het onderzoek naar TGG verwacht. Gilbert merkt op dat het doorvoeren van duurzaamheidscriteria in de regelgeving en het vernieuwen van het normenbouwhuis ambities zijn die niet tegelijkertijd met de stelselwijziging Ow en beleidswijziging bodem worden doorgevoerd. Dit zijn zaken die na inwerkingtreding van de Ow aan de orde kunnen komen.

3. Herkeuren van Asbest

Jaap ligt aan de hand van de toegezonden notitie het vraagstuk toe. Komt er op neer dat - in tegenstelling tot alle andere parameters waarbij de gemiddelde waarde wordt getoetst - de afspraak in NEN 5707 is gemaakt om bij Asbest in geval van twee metingen die buiten elkaars betrouwbaarheidsinterval liggen voor de kwalificatie uit te gaan van de hoogste waarde in plaats van het gemiddelde (worst case benadering). Feit is dan dat herkeuring geen zin heeft omdat dan weliswaar meer metingen beschikbaar komen maar middeling van alle meetwaarden niet aan de orde is en nog steeds van de hoogste meetwaarde moet worden uitgegaan. Gilbert ligt toe dat hier destijds heel bewust voor is gekozen in de NEN 5707 commissie mede omdat bij asbestanalyse de betrouwbaarheid/reproduceerbaarheid van de analyse minder groot is dan bij andere parameters en vanuit een veiligheidsaspect is gekozen voor de worst-case benadering.

Het IT is geen voorstander van de optie/truc om dan de partij te splitsen en dan de oude resultaten te negeren omdat er sprake is van een nieuwe partij. Omdat we vooronderzoek verplicht hebben gesteld kan dit ook niet. De vergadering geeft daarmee aan dat als er aanleiding is om anders tegen dit vraagstuk aan te kijken dat dit dan via een wijziging van de NEN5707 zou moeten lopen. Voor die wijziging is in het IT geen draagvlak. Advies wordt door het IT aan Bodem+ gegeven om de FAQ op de website te verduidelijken zodat voor eenieder duidelijk is dat bij asbest in geval de metingen buiten elkaars betrouwbaarheidsinterval liggen uit moet worden gegaan van de hoogste waarde en dat herkeuring in dat geval niets wijzigt aan de kwalificatie van de partij. Aan de IT leden wordt ter bevordering van het gelijke speelveld gevraagd die gewijzigde FAQ pro-actief bij hun achterban onder de aandacht te brengen.

4. Actuele onderwerpen

Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving

In het vorige overleg zijn de onderwerpen besproken die in de brieven in december aan de Tweede kamer zijn gezonden aan de orde waren. Frans geeft aan dat er een voortgangsbrief aan de tweede kamer in voorbereiding is.

Datum
21 juni 2019

Bij agendapunt 2 is reeds gesproken over AEC bodemas en TGG. Voorts is de volgende voortgang op de onderwerpen diepe plassen, evaluatie kwalibo, meldplicht greinigde grond en PFAS en te melden.

Diepe plassen

Frans geeft aan dat er bij de inbouw van de diepe plassen in het Ow stelsel voor is gekozen om – naast de beperkingengebied activiteit vergunning – ook een lozingsactiviteit vergunning en daaraan gekoppeld MER beoordelingsplicht in te stellen. Daarmee wordt recht gedaan aan de behoefte van omwonenden om hun belangen goed te behartigen en om een onderbouwd oordeel te vellen over de functionaliteit /nut en noodzaak van de verondieping.

Informatieplicht gereinigde grond

Otto en Jaap vragen hoe het zit met de informatieplicht voor gereinigde grond. Michiel geeft aan dat onder de Ow er een meldplicht geldt voor de gehele toepassing van grond en bagger en een informatieplicht per partij. Bij die informatieplicht per partij moet worden aangegeven of het om gereinigde grond gaat. De eerst partij gereinigde grond die in de gemelde toepassing gaat moet 4 weken van te voren worden geïnformeerd. Navolgende partijen van dezelfde reiniger die in dezelfde toepassing gaan, kunnen volstaan met de gebruikelijke informatietermijn van 5 dagen.

Kwalibo evaluatie

Frans geeft aan dat de evaluatie van kwalibo is gestart. Witteveen en Bos is opdrachtnemer samen met AT Osborne. Er zijn inmiddels 3 workshops geweest waarin de aanpak van de evaluatie is besproken.

PFAS

Michiel geeft een mondelinge toelichting op de stand van zaken van het tijdelijke handelingskader voor PFAS. Het kader is aangeboden aan de Staatsecretaris en zal naar verwachting op korte termijn aan de kamer worden aangeboden. Het is een behoudend tijdelijk kader omdat belangrijke onderzoeken op het gebied van mobiliteit, uitoging, bioaccumulatie en gedrag in grondwater nog lopen. Het kader biedt daar waar dat verantwoord is meer ruimte dan de huidige kaders die uitgaan van de bepalingsgrens als toepassingsnorm. Om te voorkomen dat het verslag van het IT wordt gezien als het tijdelijk kader wordt besloten in de notulen de verdere duiding van het tijdelijk kader niet op te nemen, maar het tijdelijke kader zodra dat aan de kamer is gezonden ook na te zenden als onderdeel van dit verslag.

Diverse leden van het IT geven aan dat er zorg is over de implicaties van het kader voor hen die nu nog geen metingen doen naar PFAS. VNO-NCW en I&W spreken dinsdag 25-6 verder over de wijze van communicatie en voorlichting over dit kader.

Otto geeft aan dat reinigen niet van de grond komt zolang de vergunningen van de stortplaatsen niet zijn aangepast omdat de reinigers voor de afzet van het residu afhankelijk zijn van die stortplaatsen.

Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving

Datum
21 juni 2019

5. Stand van zaken aanvullingsspoor Bodem

Michiel geeft aan dat het aanvullingsbesluit Bodem gereed is voor agendering in de ministerraad. Indien de ministerraad daartoe besluit kan de voorhang in de tweede kamer dan voorafgaand aan het zomerreces starten. Na de voorhang volgt advisering van de Raad van State, na verwerking van advies RvS volgt inhoudelijke behandeling en stemming in het parlement. Zodra het Besluit voor de voorhang is vrijgegeven krijgt het implementatieteam een afschrift daarvan.

De behandeling van de Invoeringswet Ow en Aanvullingswet Bodem in de eerste kamer is aangehouden totdat de nieuwe eerste kamer is geïnstalleerd. Dat is nu het geval dus beide wetten kunnen nu ook in de eerste kamer worden behandeld. Het IT wordt op de hoogte gehouden als zaken in eerste of tweede kamer worden behandeld.

6. Granuliet

Manfred geeft een presentatie ter toelichting van het vraagstuk Granuliet dat voor advies voorligt bij het IT.

Manfred geeft in zijn presentatie aan dat de kernvraag is of het materiaal als grond of als bouwstof moet worden gezien. Daarnaast speelt de vraag of het materiaal onder de scope van de BRL9321 valt. De conclusie van Manfred is dat het een bouwstof is en dat het niet valt onder de scope van de BRL9321.

Jeroen geeft aan dat zijn achterban het geen grond maar een bouwstof vindt en vindt dat het tevens niet onder de scope van de BRL9321 valt. Voorts vraagt Jeroen aandacht voor de afbraakproducten van de gebruikte flocculant.

Het IT geeft aan dat op basis van korrelgrootte het materiaal onder het begrip grond kan vallen maar qua structuur is het geen natuurlijk bodemmateriaal. In die zin volgt het IT de redenering in de notitie en adviseert het ministerie van I&W in haar uiteindelijke afweging aandacht te hebben voor de consequenties van beoordeling van het materiaal als bouwstof. Bouwstoffen mogen immers niet met de bodem worden vermengd en moeten terugneembaar worden toegepast. Het IT geeft aan dat de keuze ook consequenties heeft voor erkenningen heeft die zijn afgegeven op basis van BRL certificering.

7. Rondvraag en datum volgend overleg

Otto vraagt aandacht voor de brief aan de tweede kamer van 17 juni 2019 over grondstof of afval. De brief is bij het verslag gevoegd.

Otto vraagt voorts aandacht voor de tweede levensfase van immobilisaten die zijn behandeld met een bitumenlaag. Die bitumen kunnen oorzaak zijn van het niet

meer kunnen hergebruiken van immobilisaten na opbreken. Koen geeft aan dat voor circulaire economie ontwerp en wijze van sloop van belang zijn.

**Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving**

Peter van Mullekom heeft gevraagd om de naam van het IT te veranderen in Implementatieteam aanvullingsbesluit bodem. Er zijn in het IT verschillende interpretaties van de achtergrond van dit voorstel, alleen kunnen we dat niet afstemmen met Peter. Om die reden wordt het voorstel geagendeerd voor een volgende keer.

Datum
21 juni 2019

Datum volgend overleg: 2 oktober 2019, 10.00 uur

CONCEPT

